

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGÁZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petít sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s több soros
hirdetéseket a közlőnek a leg-
előbb írásbeli kérelemmel fel-
kérve, minden külön beiktatás
nélkül, minden hónapban
Hirdetési díj: minden hónapban
foglalt újságszáma 50 krajczár.
Négyzetben megjelölt kölcsön-
nyomtatás minden petít sor 30 kr.
Hirdetéseket felvételek a kiadó
hivatalában, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER
MAN II. könyv. Irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentesül
béküldött levelek nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt.-kr.
Fél évre 5 „ „
Negyed évre 2 „ 50 „

Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény: Nagy-hatvan-
utca. 1564. szám. Dunócsky
ház, — a szerkesztőségbe bér-
mentre küldendő.

Előfizetheti helyben:
E. ELŐFIZETŐ K. LAJOS és IQ.
CSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiv-
atalban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában s a postahivatalok
utján.

Ő-árúk
PALOTÁBAN
cipő-
etébe
előre haladt
nem, árúmat
rendelkezé-
rték.
kéri
el
TÓ,
pületében
javítások
Erd. 1886 nov
nem, hogy aré-
küldött 1. sz.
és facsarógép
tekintetben
ezélszerű, elég
jár s a ház-
ban nélkülöz-
ethlen Márk s. k.
chérvár, 1887.
ismételve csak
egjobbat mond-
mosógépükre.
izben meglett
va szonhelyte-
jelenléssel, mi-
a ruhát ron-
pedig biztosí-
ogy ez nem áll,
utóbbi időben
gész menyasz-
kelényét mos-
géppel és a
himzések egy-
francia csip-
legkevesebbet
névedtek.
ni Kálmán s. k.
gom, 1886. decz.
kínél me ren-
sz. mángorlón
en jó munkát
Teljesen meg-
elégedve.
Agnes s. k.
NETÉS
MÁRKEN
HERVÁR
tem 1879.
klevéllel
ben.

Tandij-emelés.

(K. B.) Ha közoktatásügyünk terén némi reformot követelünk, ha bangoztatjuk, hogy tanuló-ifjúságunk túl van terhelve számtalan tantárggyal, ha felszólalunk az ellen, hogy a magyar közoktatás-ügy nem egyéb, mint slendrián német utánzat, ha panaszkodunk a miatt, hogy minden évben újabb és újabb tankönyveket bocsátanak ki s ez a körülmény rendkívül megterheli a szülőket, ha egészségesebb, szabadabb, az új kornak megfelelőbb szellemet akarunk iskoláinkba behozni: a magyar közoktatásügyi miniszter ezekre rendszeresen azzal felel, hogy az állami kezelés alatt levő közép-iskolákban emeli a tandijakat.

A magyar közoktatásügyi miniszternek mániája a levélírás. A szerelmes ifju nem ir annyi levelet kedvesének, mint a mennyi levelet kibocsát Trefort. Ha valamit akar kezdeményezni, rendszerint azon kezd, hogy leveleket küld — még pedig nyílt leveleket — egyes kiváló férfiaknak, ezeknek véleményét kérve. Természetes, hogy a beérkezett véleményekre nem sokat ad, hanem intézkedik a saját kénye és akarata szerint.

Kívánatos lett volna azonban, hogy a tandij-felemelések ügyében szintén kikérje a szakértői véleményét, mert ezekre támaszkodva nem hisszük, hogy a tandij-emelés srófóla si művéhez fordult volna.

Trefortot sokan böics embernek tartják, holott az ő látszólagos bölcsessége aligha egyéb, mint felületes tudálékosság. Neki a gyakorlati élethez igen kevés ér-zéke van. Száraz tudálékosságát nem képes átvenni a praxisba. Nem tudja kiszámítani, hogy egy-egy intézkedésével mennyi kárt okoz a szülőknék s a társadalomnak. Mig az észjog azt hangoztatja, hogy a közoktatás legyen lehető olcsó, sőt ingyenes: ő tandijak és fércz-tankönyvek alakjában mindig nagyobb terheket ró a tanulni vágyó ifjúságra, illetve ezeknek szüleire. Hogy az ilyen intézkedéseknek a jövő mennyi kárát fogja vallani, azt a hivatalos ész — mely paragrafusok ridég és ostoba formái között mozog — nem képes belátni.

Azt követelné hazánk érdeke, hogy a magyar nemzet haladjon előre a kultúra terén, s csak akkor lesz nemzetünk jövője szilárd alapra helyezve, ha minél több tudományosan képzett fia lesz. A hivatalos ész azonban nem így gondolkozik, hanem azt mondja: igen nagy a tultermelés, a tudományos pályák tömve vannak, sok a diplomás proletár, tehát a ki a tudomá-

nyos pályát pénzzel nem győzi, felemelt tandijakkal szorítsuk le azt onnan, s menjen iparosnak, vagy kereskedőnek.

Erőnek erejével iparosokat és kereskedőket akarnak nevelni olyan államban, melynek se ipara, se kereskedelme nincs, — és e mellett még biztosan azt merjük állítani, hogy e pályák csaknem épugyul vannak tömve, mint a tudományos pálya.

Ha még inkább e kis térre szorítjuk ifjainkat, akkor itt fognak panaszkodni a túltömöttség miatt, a mi a tudományos pályán már tényleg beállott.

Hogy pedig ez a tudományos pályán beállott, az Magyarország közgazdasági bukácsának következménye. Ezt pedig az egy-mást nyomon követő könnyelmű kormányok idézték elő, — de éppen ez az, a mit bevallani nem akarnak, hanem takargatni szeretnének.

Ma már — a középosztály elbukása után — ott állunk, hogy minden kaputos embernek hivatal kell, s e miatt a tudományosan képzett ifjúság leszorul a térről, vagy nagyon lassan halad előre, legfeljebb az viszi valamire, a melyeknek protekciója van.

A tultermelés tehát csak látszólagos, mert ha Magyarország jobb gazdasági viszonyok közt lenne, ha a hivatalt kereső proletárizmus minden téren fel nem ütötte volna a fejét: akkor annak nyomait a tudományosan képzett ifjúság is alig látná!

A tandij-emelés a mily indokolatlan, ép oly igazságtalan is, mert éle a szegény tanulók ellen irányul. Az ész közös aján-déka az emberi nemnek, nem pedig csu-pán a gazdagok kiváltsága, s a mint a porból fölveszszük az aranyat, ugy a tehetséget is — nyilvánuljon bár a legalsóbb néposztály körében — felemelnünk s fejlesztenünk kell.

Ámde a böics miniszter urnak más a logikája, ő azt mondja, a szegény fiu — ha tehetséges is — legyen eszmadia inas, a gazdag urfi pedig — ha számár is — legyen . . . miniszter!

Az ilyen eljárás, az ilyen logika nyílt ellentétben áll a demokraczia elveivel (pedig Trefort maga is demokrátnak vallja magát), mert a gazdagoknak kedvez — a szegények rovására.

Ezután már az iskolai padokat csak a gazdag urak és zsidók fiait tölthetik meg, a kiknek nem esik nehezökre, ha egy pár forinttal magasabb is a tandij.

Ámbátor az is megtörténhetik, hogy a felemelt tandijak dacára öszszel nagyobb számu ifjúság iratkozik be a közép-

iskolákba, mint a mult évben. Mikor ez-előtt pár évvel a tandijakat felemelték, akkor is ugy történt, most is előállhat ezen eset. Ez lenne az újabb tandij-eme-lésnek legmegfelelőbb szatyrja!

Belföldi hírek. A minisztertanács jövő hóban veszi tárgyalás alá az 1888 iki költségvetést, minden tárczánál lényeges megtakarítás van, kivéve a honvédelmit. — Erdélyi posztót, katonai köpenyeket valót, a honvédelmi miniszter 15 000 metert, vagy is 45 000 forint árut rendelt meg, az erdélyi közművelődési egylet révén. — A belügy miniszterium ügyeit, b. Orczy Béla távollétében, Beniczky Ferencz államtitkár vezeti. — A népfelkeltő tisztek kijelölése már megtörtént s az illetőket arról saját parancsnokságuk fogja értesíteni. — A Tancsics-bizottság a mult évben bevett 2674 forint 39 krajczárt, kiadott 1067 forint 11 krajczárt, s így ez évre maradt 1607 ftt 28 krajczár.

Bulgáriából. Szófia, jul. 28. A Reuter-ügynökség jelentése szerint elhatározták, hogy Nacsevics vagy Stoilov Bécsbe menjen, hogy Koburg herceget meglátogassa. Azt hiszik, hogy a herceg nemsokára ide érkezik.

Szófia, jul. 28. A lakosság körében mindinkább gyökeret ver az a meggyőződés, hogy Koburg erczeg legközelebb Bulgáriába érkezik.

A bolgár ügyekben fordulat áll közvetlen küszöbön. Ezt jelentik a különböző magántáviratok, a nélkül, hogy számot adnának róla, miben fog e fordulat állani. Vannak, a kik ujra belforradalomtól félnek. Mások ellenben határozottan állítják, hogy Koburg Ferdinánd herczeg már legközelebb leutazik Bulgáriába. — A bolgárok is ezt hiszik s már előkészületeket tesznek a fogadtatásra. Sőt Szófiában az a felfogás uralkodik, hogy Koburg fejedelem Oroszország beleegyezése nélkül fogja uralmát megkezdeni. Mások viszont azt hiszik, hogy a pétérvári kabinet bele fog nyugodni a Koburg megválasztásába. A legkülönbözőbb hírek és nézetek keringenek tehát s egyelőre csak az bizonyos, hogy a bolgár kérdés ujra komolyabban foglalkoztatja az európai közvéleményt.

A pápa jubileuma. Róma, jul. 28. Schlözer porosz követ a pápának jubileuma alkalmából Vilmos német császár sajátkezűleg írt levelét és művészi kivitelű, értékes mitrát nyújtott át. Az Observatore szerint a császári kézirat újabb bizonyítékát képezi a szent szék és Németország közötti barátságos viszonyoknak.

Stanley Henry. A Times levelet közöli, mely további bizonyítékul szolgálhat a Stanley holtát jelentő híre alaptalan voltának. A level május 28-áról Stanley-Poolból van keltezve s azt a határozott biztosítást tartalmazza, hogy Stanley egész expediciója, mely május 1-én négy gőzösön hagyta el Stanley Poolt, a legjobb egészségnek örvend. A level írója három hét alatt újabb hírt vár az expedicióiról.

Külföldi hírek. Washington György lovas szobra, melyet Simering R tanár készített, 120 mázsát nyom; az érczöntőben egy évig dolgoztak rajta s Philadelphíába küldik:

hogy ugy éltem volna, hogy semmit se lehessen a szememre vetni!)
T u z h a l a l b a t e h á t a r é g i e m l é k e k k e l !

Vegyük elő legelőször is a verses könyvet. Én ugyanis az emberiség azon fajához tartozom, melyet az ur Isten az egyebek közt azzal is megvert, hogy korán megismerkedtem azzal, hogy mi a külvilág m b s é g v a n a j á m b u s é s t r o c h a e u s k ö z ö t t s i g y n o l l e v e l l e o l y k o r o l y k o r v e r s e k e t s z o k t a m f a r a g n i.

Régen azt mondták az ilyen emberekre, hogy poéták, a poeta pedig nem egyéb, mint az istenség szent tolmácsa, — de ma már nagyon lejár az a mesterség. Ma azt mondják a postáról: l u m p, vagy szelidebben: kaszaka-kapertűlő, még szelidebben: üres álmodozó. Mindegy. Én nem szegyelembe bevallani, hogy összeirtam egy néhány szavet. (Volt rá időm, hisz az iskolai studiumok tanulása helyett hadifaragással, vagy versírással loptam az időt) Igaz, hogy sok rossz van közöttük, de most nem az a bökkenő, hanem az, hogy nem mindegyik vers st i m o l, azaz hol barna, hol kék szemekről zengenek, hol Gizelláért, hol Rózsikáért, hol Jolánért epednek.

Már most: ha az én leendő, barna szemű feleségem, a ki se nem Gizella, se nem

az Egyesült-Államok egy millió dollárt fizetnek a szoborért. — Dom Pedro, brazilai császár nem megy Karlsbadba, hanem Vichyben használja a fürdőt. — A görög király és fia Angliából haza utaztak — Mihály szerb exmetropolita elhagyta Kiewet és állandó tartózkodásra Astrakhanba ment. — A kairói hadi törvényesék felmentette Hassan-el-Rehnassu őrnagyot, ki azzal volt vádolva, hogy Khartumot és Gordon tábornokot elárulta a mahdinak. — E m s b e n Haynald bíbornok és Schlauch püspök az ottani jótékony alapokra szépen adakoztak. — R o m á n i á b a n az aratás igen jó, a fölösleg nagy. — G o t h á b a n az ottani műegylet jubileum 25ik kiállítását rendezett. — M a i n z b a n Thorwaldsen Guttenberg-szobra leleplezésének 50-ik évfordulóját aug. 14-én megünneplik. — O l a s z o r s z á g szabadalvú köreiben az a vélemény, hogy a pápával nem jöhet létre a kiegyezés, mert ragaszkodik a világi hatalomhoz. — K a t k o v teljesen eszméletlenül van, de gyöngébb, sem hogy elhagyhatná az ágyát, beszélni nem tud s környezetével csak úgy érteit meg magát, hogy az előtte levő abc betűin mutogatja ki a szavakat. — M a s s a u h b a n sokat szenvednek a hőségétől az okkupáló o'asz katonák; csupán egy nap 44 katonaka-pott napszúrta.

Ki a bűnös?

A különböző pártok politikai érzelmői fajveszékkelve konstatálják, hogy társadalmunk rohamosan halad a reakcionárius eszmék ferde síkján a stagnáció posványai felé.

A liberalizmus e gyászos könytömlőinek sorában ott szerepelnek a megbukott kormány-rendszerek államművészei, kiket, midőn tőlük szabadalvú tetteket kívánt a nemzet, gyáva-ságuk és tehetetlenségük gátolt abban, hogy elértes és szabadalvú reformokat létesít senek.

Ezekhez csatlakoznak az uj aera fiatal nagyraugrói, kik forró plátói szerelemmel szeretik a szabadságot és a szabadalvúságot, de czélszerűségi indokokból tuskón bokron át követik a kormányt és magas védnökök bünei-ért a társadalmat teszik felelőssé.

E panaszok, e vádak minden alapot nélkülöznek

A mai magyar társadalom egy hajszállal sem jobb vagy rosszabb, mint a közel- vagy régmúlt idők társadalma.

Azon kormánypárti urak, kik reakcionárius irányzattal vádolják a mai társadalmat, — sajtószerű ellenmondásba keverednek.

A kormány és pártja azt állítja magáról, hogy kizárólagos szabadalma van a szabadalvúságra, hogy par excellence szabadalvú kormány, egyedül üdvözítő párt.

A kormány és pártja továbbá azt állítják, hogy a nemzet nagy többségének szabad, minden pressziótól ment választásából eredtek.

Ha már most a kormány és nemes pártja tényleg szabadalvú, ha a társadalom nagy többsége ezt a szabadalvú pártot szabad elhatározásból a parlamentbe küldte, úgy józan észszel alig vádolható ez a liberális kormányt és pártot nemző és fenntartó társadalom reakcionárius tendenciákkal.

Avagy nem volna ez a bejegyzett czégü, kizárólag szabadalmazott szabadalvúpárt, oly

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

T e m e t é s .

„H a d d t á m a d j o n f ö l m é g e g y s z e r a m u l t ! “ a z u t á n h a d d s e m m i s ű j e n e k m e g e m l é k e i ! T e m e t e k .

Temetem a multat, a mely lezajlott, temetem annak emlékeit, még pedig nem keserű, hanem édes emlékeit. Az örömet, mely bennünket ért, el lehet, el tudjuk feledni, de a szenvedést soha! — Így én is új életnek küszöbén állva, nem szomorú, hanem vidám emlékeimet temetem.

Valami rossz akaróm kipublikálta már, hogy bucsut mondok a nótlenségnek, vagy ha jobban mondjak az agg legényiségnek mert nabár hajfürtem közül egyetlenegy szál sem hiányzik még, habár szürke pápa-szemmel se lehet egyetlen öszlő hajszálat se fölfedezni fejemen, habár első pillanatra fiatal legénynek látszom is: a kor, melyet kereszttel éltem, a mód, a hogy azt átéltem, a szenvedés, a mely rövid pályafutásom alatt ért, a küzdelem, melyet megvívtam, feljogosítanak arra, hogy ne a nótlenségnek, hanem az agglégénységnek mondjak bucsut, hiszen kedély-hangulatom, maga-viseletem máris olyan agglégényes.

Az élet, melyet oly sokan nem tudnak megfejteni, örökös visszavívó mondat, örökös körben-forgás. Mindennap meghal egy reményünk, mindennap születik egy újabb. Temetésünk, halottunk van minden-napon. Az elhalt reményt emlékeknek mondjuk, a megszűnt letett reményt pedig jövőnek s a jövő mindig szebb, minig rózsásabb szinzel bír előttünk mint a mult, melyet feledés köde fátyoloz be. Pedig ha föllebentjük ezt a fátyolt, sok kedves színt találunk alatta, melyek ép oly szépnek tűnnek fel, mint az, melyet a jövő közelgő hajnalának derengő fényében látunk.

En is — az új élet küszöbén állva — föllebentem a multak fátyolt, de csak azért, hogy a mi alatta van, hadd menjen az örök feledésbe. Nem kár e multért, hisz a mi emléke maradt, ugy se bír többé értékkel, hisz minden ragyogása csak szem-kápráztató, üres csillogás volt!

(Zárjel között legyen mondva, azért is tanácsos ezen emlékeket megsemmisíteni (hiába őriztem eddig őket annyi gondnal), mert az a kis barna lány, a ki ezenult életem hajóját vezérelni fogja, ha megtalálja őket látni, örökösene azzal faggatna: hol vetted ezt? hol vetted amazt? mert hej! kíváncsiak a menyecskek férjeiknek előbbi életére nézve! Én pedig nem voltam francsiskánus barát,

Rózsika, se nem Jolán: kutatni fog (hjah: az asszonyok a legjobb finánczok!) irataim közt s ezeket a verseket, melyekben más nevű és más szemű lányok vannak megemlékelve, meglátja, mit fog szólni rá? Tudom, lesz duzzogás s perpatvar!

Hogy tehát ezt megelőzzük s a házi békét előzetesen is megóvjuk: nézzük át a verses könyvet. Még a hol „kék szem“ fordul elő, azt — egy kis vakarással — ki lehet igazítani „bogar szem“ re, vagy „fekete szem“-re, de a hol idegen nevek fordulnak elő, ott más-ként nem segíthetünk a bajon, minthogy az illető verset kivágjuk a könyvből — épen ugy, mint a hogy az újságírók szokták a lapokat kiollózni — s kályhába dobjuk!

Ott ég már valamennyi a kályha tüze-ben. Megtörtént tehát a első a u t o d a f é ! De még nem végeztünk mindennel. Még sok apróság, sok temetni való van hátra. Azt se tudjuk, melyiket dobjuk előbb a máglyára! Itt van például egy darab rózsaszínű ruha-foszlány Isten tudja már, hogy melyik bálból való. A rózsával együtt szakadt le a tánczosnó ruhájáról. A rózsát összetaposták, de a ruha-foszlányt megmentettem. Kegyelettel őriztem, mint a harcos az összetépett zászló rongyát. Most pedig akárki viselte legyen — t u z b e v e l e !

Piczi keztűt találók kutatásaim között.

nagy mértékben liberális? vagy amitás az a szép elbeszélés a szabad, kénszer nélküli választásokról?

A vádoltak padján ülő magyar társadalom valóban sajnáltra méltó. Az ellenzék azért vádolja a társadalmat, mert a kormány és gyönyörű pártjának életet adott és a kormányt is vádolja a szánandó, daczara annak, hogy a régimet támogatja és fenntartja.

Könnyen érthető dolog, hogy egy kormány, melynek tizenhárom éves működése az ország roppant gazdasági felvirágzását, a pénzügyek teljes rendezését és minden baj orvoslását eredményezte Pilátusként kezelt mossa és mulasztási s cselekvési büneiért mást kíván felelőssé tenni.

Ertem az eljárást, de nem tartom tisztességesnek, méltóságosnak, lovagiasnak. Ha egy kormány, mely bizonyos alkotmányos formalitások daczára majdnem abszolút hatalommal rendelkezik, mint a mostani kormány valóban akar, ha tényleg szabadulni kíván, a liberális eszmék kultuszát egyszerű hamburg és szemfenyvesztés.

Ha ilyen kormány nem létesít szabadulási intézkedéseket, sőt a megelőköt elrontja, megcsúszítja, valódi törzsképpé teszi, akkor a szabadulási név a liberális eszmék kultuszát egyszerű hamburg és szemfenyvesztés.

Ne beszéljünk hazánkban a közvélemény hatalmáról.

A kinek annyi hatalma van, hogy az egész közvélemény jogos felzúdulása daczára a bosnyák politikát keresztülviszi, ki oly parlamentet képes magának összerendemeni, melynek öríasi többsége által vakon követetik, annak módjában van szabadulniuk lenni, szabadulni törvényeket alkotni, liberális politikát tüzni, ha ő maga valóban szabadulni.

A mostani régime összes alkotásaiból megítélheti minden józanészű ember, ki a reakcionárius, a kormány-e vagy a társadalom?

A phrázisok hangoztatása, a szép szónoklatok mit sem bizonyítanak. Verba fallunt, facta loquuntur.

Censur.

A háboru logikája

A fenti cím alatt igen érdekes cikket közöl a „Pesti Napló“ tegnap száma, melyből ismerhetjük a következő részletet:

Elő Napoleon bukása után egy harminczöt éves békekorszak következett, mely idő alatt a népboldogítás annyira felhalmozta minden országban a háboru anyagát, hogy a rákövetkezett 35 év alatt a háboruk egymást követték.

Ausztria kezdte meg a sort, először Olaszországgal, aztán Magyarországgal. Ebbe az orosz is beleavatkozott. Ezután az orosz ellen tört ki a háboru s ebből Ausztria kimaradt ugyan, de a békekötésnél interveniált. S ugy látszik, a háboru logikája azt mondta ki elvül, hogy mindig annak az országnak kell a következő háboru napirendjére kerülni, mely az előző háboruban nem vett részt, csak interveniált.

S így a krimi háboru után Ausztria következett. S lett is háboruja III-ik Napoleonnal és Viktor Emánuellel. Mindez egy évtizednek leforgása alatt történt. De az erre következett évtized még eseménydusabb lett.

Az 1859-ki francia-olasz-osztrák háboruban Poroszország interveniált, tehát a következő háboru annak kellett megvívnia.

S meg is vívta és pedig duplán. Meg-

vívta 1864-ben Dánia ellen s megvívta 1866-ban Ausztria ellen.

Az 1866 ki háboruban Franciaország volt, a ki interveniált s így ő rá került a sor.

Nem is soká hagyott magára várni. 1870-ben kitört a francia-német háboru, mely a francziák teljes leveretésével végződött, a mikor is az összetört Franciaország javára Oroszország lett a közbenjáró.

Ezután tehát Oroszországon volt a sor s ő be is állt a sorba 1877 ben, átlépve a Pruthon s megtámadva Törökországot.

Az orosz török háboru végén Ausztria-Magyarország interveniált s tiltakozván a san-stefanoi béke ellen, a berlini kongresszus elé vitte a dolgot.

Most tehát, a háboru logikája szerint, szükségképen mi rajtunk lesz a sor, és akármily feszültek is a viszonyok a francziák és németek között, majdnem mérget leker rá venn, hogy mi fogunk valamennyi háborura kész magyhatalom közt legelőször verekedni. — Mert így követeli ezt az eddigi sorrend, mely alól 39 év óta nem volt soha kivétel.

Kívül fogunk verekedni, ezt előre látni, ehhez nem kell sem kártyavetés, sem dódona jó.

Ennek a háborunak színtere Galiczia lesz, de sorsa a Balkán-félszigeten fog eldőlni.

HELYI HIREK.

* Aug. 2. Debreczen polgárai!

A ránk jövő kedden 38 esztendeje lesz annak, hogy Debreczen földjét hősk vére áztata! 38 esztendeje annak, mióta kinő a fű a hősk sírján, mióta a kegyelet örökös szelleme leng a halmok felett, melyeknek mindenike alatt egy-egy szabadsághős alusza örök álmát; a kinek minőike a lelkesülés és hazaszeretet legdicsőbb példáját juttatja eszébe az utókornak.

Mit tehetnének nagyobbat e napon, minthogy a hősk példáján fellelkessedre, keblünkben a fényes mult iránti kegyeletből felkeressük sírjaikat

»És áldó imádság mellett!

Mondjuk el a szent neveiket! Jöjjetek Debreczen polgárai! adjátok meg az elesett honvédeknek a kegyeletet és hálatartozást!

A rendező bizottság.

Az ünnepély sorrendje következő:

Gyülekezés 1/4 órakor a ref. főiskola előtti téren.

- 1. Ünnepélyes kivonulás a honvéd-sírokhöz.
2. Hymnusz, énekl a városi dalárda.
3. Szavalt: Vékony Sándortól.
4. »Szentelt hangok« Mosonyitól, — énekl a v. dalárda.
5. Émlékbeszéd: Jánosy Zoltántól.
6. »Szózat«, énekl a v. dalárda.
7. Bevonulás az »Emlék-ker« be.
8. »Szabadság-dal« Hubertól, énekl a dalárda.

De nini! — és adóintő czédulák is kevertek közből, — ezek pedig az egész illatos halmzat élvezhetelenné teszik. Tűzbe velők!

Hát ez a parányi cipő-sark mit keres itt? Nem az én cipőmről esett le, mert nekem medve-talpaim vannak.

Tudom már: ezt a krakói bálból hoztam Deli lengyel leány tánczolta a „krakóivánk“-t, miközben cipőjének sarka leszakadt. En pedig rá ejtettem a zsebkendőmet, s azzal együtt zsebre dugtam a cipő-sarkot. Ezt nem is égetem el, mert lengyelországi emléke. Az pedig mind becses előttem.

Akad a ládafenekére dova néhány fénykép is.

Nagyobb részük már megfakult, mint a hozzájuk fűződő emléke. Miért kímélnem ezeket, hiszen tudom, hogy az én cserébe adott fényképetem is elégették azok, kiket é fényképek ábrázolnak! Vicem pro vice: tűzbe velők!

Még egy rózsá-bimbó van hátra. Rózsárczu lányka adta azt nekem, piros Pünkösdi napján. Még akkor szeretett, de alig hervadt el a rózsá, a szerelme is elhervadt. Miért? Ki tudná megmondani! Az ilyen dolgokra egyáltalában nem ad felvilágosítást a filozófia, sem más tudomány. En se töröm rajta a fejemet, hanem a rózsát — egy sóhajzás kíséretében — a tűzbe dobom!

Ott hamvad már, valamennyi legénykori emléke a tűzben, egy rakáson. Hadd hamvadjanak nem bántódom utánok. A phoenix-madár, ha előregyűz, megégeti önmagát s a hamvakból ifjan támad fel. E hamvakból is, melyekhez amny édes és keserű percz emléke fűződik, felkel egy ifju madár: a boldogabb jövő, mely kárpótolni fog az elmult évek szenvedéseier! A láng már kialvó felben van, az éjszaka messze előre haladt, napkeleten már is mosolyog a hajnal, — a temetés véget ért, jó a feltámadás!

Katángkóró.

9. Szavalt: Böldizsar Kalmántól.

10. »Honvédek csatadalár, énekl a dalárda.

* A megkerült 5000 ft. A szentgyörgynapi vásár alkalmával Pallagi nevű makói sertéskereskedőtől városunkban elraboltak 5540 frtot. Ezen nyg annak idejében nagy port vert fel s ugy a rendőrséget, mint a törvényszéket és vizsgáló bíróságot heteken keresztül foglalkoztatta. A lopás látatlanul s oly titokzatos körülmények között hajtatott végre, hogy a debreczeni törvényszék kitűnő s tapasztalt vizsgáló bírója: Lengyel Imre ur se volt képes az igazi fonalat meglelni. — A tettesek valamennyien az összes bűn-észekkel be vannak fogva, ugyanazok, kik már egy izben a törvényszék kezébe voltak adva, de kiket az az ügyességgel egyetértve szabad lábra helyeztek. De a mi egyszerű vidéki rendőrségünk magyaros konokssággal ragaskodott az elejtett fonalhoz, és sehogy sem akart belenyugodni abba, hogy a szegény, 9 tagból álló családdal bíró ember a mi városunkat átkozza elvesztett pénzéért. A tettes czigányok, bár a legnagyobb óvatossággal és ravasszággal jártak el a pénz költés dolgában, magok rávonták az előző vizsgálatot teljesítő Jeney Miklós III-ik kerületi rendőrkapitányi helyettes figyelmét, ki esendben gyűjtötte az adatokat, maga mellé véve a helybeli rendőrség tagadhatatlanul legügyesebb két tagját: Halász Jakab detektív és Balázs János szolgálatvezető rendőrbiztos, kik bizalommal és tevékenységgel támogatták az erélyeségéről előnyösen ismert Jeney Miklós rendőrfogalmazót, ki már a bűnügyi vizsgálatok terén gyakori tanujelét adta ügybuzgalmának és ügyességének. Az összegyűjtött adatokkal haladéktalan jelentés tetteket Boczkó Sámuel rendőrfőkapitánynak, ki a mellett hogy pártatlan szigorral vezet a közbiztonsági ügyeket, feltétlen bizalom által környezetik a rendőrségi tisztviselők részéről. Ez ügyben is, mihelyt az adatok tudomására jutottak, főkapitányunk a legrejtetesebb utasításokkal látta el Jeney Miklós fogalmazót, ki az ügyet annyira földerítette, hogy a tettesek immár teljes beismerésben vannak, sőt a több felé, nyílt helyen, temetőben elásott készpénzből több mint 2000 frtot és különféle értéktárgyakat (arany óra, káncz, gyűrűk stb) a károsult javára felfedezett s e tárgyak most már a rendőrség kezében vannak. Az egész banda elfogatása, mely nagy tapintattal s egész esendben hajtatott végre, csütörtökön virradóra történt, az egyik orgazda házánál (Polgári Bálintnál) tartott házszenelés és keresztelő alkalmával. Ezen kívül be van fogva más két orgazda is, kiknek vagyoni állapota kellő biztosítékot nyújt az iránt, hogy a károsultnak összes kára megtérítettik. Elfogattak: Berki Gyula, Kálló József cigányzenész tettesek, kik Pallagit — kit vásár alkalmával egy zsidó üzletben leittattak s ittás állapotban az utcára kilétek — kirabolták. Letartóztatott továbbá a kut-utczán lakó Polgári Balint (az ugynevezett »czigánybaró«) és családja, valamint a tettes Berki és Kálló családja s összesen 14—16 egyén lett letartóztatva köztük számos cigány asszony, kik a pénz eldugásában tevékeny szerepet játszottak. A vizsgálat ezen ügyben, mely általános érdeklődést keltett, ugy a közönség, mint a hitatalos világ előtt, tovább foly, — de éppen a vizsgálat érdekében bővebb részleteket jelenleg nem közölhetünk. A fenti adatokat is csak személyes utánjárásunkkal sikerült meg tudni s olvasóinkkal közölni.

* Számonkérő szék tartott — a főispán ur előklete alatt — csütörtökön a városházán. A mint az ígató könyvből kintűt, legtöbb ügydarabot intézett el Laky Lajos tanácsnok ur, mint az egészségügyi és katonai ügyosztály előadója. Ő neki egy felvált 892 ügydarab osztott ki s ezek közül csak 6 darab maradt elintézetlenül. Az alapítványi pénztárt tegnap vizsgálták meg s mindent a legnagyobb rendben találtak.

* Masároznak a katonák. A helyben állomásozó 39-ik gyalog-ezred legényesége tegnap d. u. utazott el Aradra, a nagy hadgyakorlatra. A huszárok és a honvédek aug. hó folyamán mennek el Főthra, hol szinte nagy hadgyakorlat fog tartatni.

* A városi czifra ménésből jövő hóban tartandó lóvásáron 18 darab ló fog nyilvános árverés útján eladatni. Ezek közt van 16 kanca, részben meddő, részben fias.

* A Hortobágyon a legelő — az okörjárást kivéve — elég jó. A kutakban az a különös tűnemény adta elő magát, hogy az öríasi szárazság daczára víz jelent meg bennök.

* Révész Bálint Bikszádón. A bikszádi fürdő e hó 26-án Révész Bálint püspök ott időzése alkalmából szívelyes ovázó színhelye volt. A nagybányai ev. ref. egyházmegye képviselőtében — mint a melynek területén fekszik Bikszád — Bencsik István esperes vezetésével tisztelt gőz, és kebelbeli papság és a nagybányai egyház küldöttsége. Az esperes üdvözöl beszédét a püspök ur megköszönte. Beszédje egy része egy küldöttséget, mint a jelenlevő nagyszámu fürdői közönséget mélyen meghatógatta, kivált mikor oda nyilatkozott, hogy hanyaló testi erejét tekintve, ama ponton áll, hogy a proféta szavaival elmondhatja: „elég uram immáron én nekem az én életem“, de ha őrangyalát, nejet látja maga előtt, ha egyháza feltett érdekeire gondol, ha a föld, a haza jut eszébe: megtörve is élni akar, élni kíván, hogy tehesen érettük! A tiszteltes végeztével minden-

kivel váltott néhány szót a püspök, kinek lakását a fürdő-közönség megkoszoruzta.

* A debreceni távirda igazgatóság feloszlása. A posta és távirdatelezet egyesítése folytán a debreczeni távirdatelezet is feloszlik s hivatalnokai a különböző egyesített posta és távirdatelezet-egységekhez osztatnak be. Grandpierre Károly a debreczeni távirdatelezet első titkára s a tavasz óta az igazgatóság vezetője a nagyszabéni posta és távirdatelezet igazgatóságához neveztetett ki posta és távirdatelezet tanácsossá, s ugyanoda lesznek át helyezve Izák István műszaki titkár, Jónás Ferenc számvizsgáló és Pláhl Hugó számtiszt. — Fülöp Károly közigazgatási titkár a kassai posta és távirdatelezet igazgatóságához megy mint posta és távirdatelezet tanácsos, Raduly János távirdatelezet pedig, mint ugyanoda fogalmazói teendőkre beosztott posta és távirdatelezet. Geiszberg Ferenc távirdatelezet posztonyi, Karasszon József számtiszt a pécsi, Ottlyk Zoltán távirdatelezet és Lisztner Lajos irodavezető a nagyváradi, Szalay János számtiszt a soproni s Csóregyháza távirdatelezet számtiszt a budapesti posta és távirdatelezet igazgatóságához helyeztetnek át, utóbbi, mint a fővárosi posta és távirdatelezet zámvevő osztályához beosztott posta és távirdatelezet.

* Nyugdíjazások. Mayer Antalt, a debreczeni postahivatal főnökét, 38 évi hivataloskódása után, a posta és távirdatelezet igazgatóság új szervezete és fizetési rendszere életbe léptetésével, ideiglenes nyugalomba helyezte a közlekedésügyi miniszter. A posta és távirdatelezet egyesítése folytán a helybeli távirdatelezet állomástól a következő távirdatelezet tisztviselők helyeztetnek nyugalomba: Glazsvszky Ádám, jelenleg a távirdatelezet állomáson helyettesítendő, Szaizel Ferenc számvizsgáló, Benza Miklós és Belu Tamás távirdatelezet.

* Kinevezés. A helybeli távirdatelezet főállomás gondnokul Reizinger Fülöp ergeti távirdatelezet nevezett ki.

* Kisújszállásról írják lapunknak július 30-iki kelettel: Szaharai forróság. Trogloditak barlangjában van most üdítő lakozás. De ha barlang hűsége vonulánk a hőség ellensúlyozására, mely kezek aratnak le aranykálászog gabonáinkat? Munkaidő nálunk a forróság időszeke. Az aratás folyik sőt sok gazda már az aratás végén áll. Nyomatás is történt. A napokban hallám, hogy egy gazdának 25 holdcackajáról 255 méter buzaják lett. Általában az őszi buzavetés gazdsága dicsérettel hangoztatik. A tavaszi vetések a tartós égető forróság miatt silylenek, a tengeri pedig epedve várja a tartós esőzést, mert Szahara lesz eső hiány miatt a tengeri föld. Szőlőkerteinkről mit szóljak, tevesen írom, hogy szőlőkert, mert bizony már ózéként van szőlőkert szőlőkertjeinkben, maholnap vége lesz-fillokszera uralmának, mert nem lesz min gyakoralni ha almát, ellensége buza, árpa, zab, tengeri, paszuly, borsó, lencse, tengeri, burgonya, burgondia foglaltak el a birodalmát — gyümölcsfák meg imitt-amott csak vannak, de azoknak életerejét tönkretette a hernyók milliói serege, pedig gond volt fordítva városi rendelet nyomán a hernyózásra. Megy, némely részeken kacszin baraczk volt, imitt-amott alma, de férgesen hullanak le. Így pusztul el mind azon hasznunk, mikben gyönyörűségünket találók. Penze tehát nem lesz népünknek jó termése mellett is, mert mondhatni semmi ára sincs buzánkunk, jó kedvünk sem lehet a teli idényre dísznótórok alkalmával, mert nincs vidámító nedv a kövér eledel korlátozására. Nem levén pénzünk, a borv dekről nem hozhatunk felvidító nedvet. Pedig könnyen lehetne szállítatunk, mert minden borvidekek felé van vasutunk, hegyaják, érmellek, hegyköz, Arad, Eger borai mind repülének hozzánk vasutainkon, ha pénzünk lenne. — Vasutakat említek. Most újabb vasutaink is egy részben vannak, másrészen lesznek. E hó 28-án ült fel nálunk a kinevezett vasuti bizottság a kisújszállás-kisterenni vasut elkesztésének megvizsgálására, mely a helyes megbírálás után, mint hallám, Kápolna Kalig megis nyitattik azonnal. Fenyegeti városunkat egy másik engedélyezett vasutvonal Kisújszállástól jelenben Dévaványáig, onnan Gyomáig. Talán még Keveiből is Kisújszállásig Bizony a vasut csináltatók hatalmával ogya nemcsak szántóföldeink, de szőlőkertünk egy összevissza lesz szabadvala, hogy a gazdák is alig ismer ősi birtokára. Bizony maholnap oda jutunk, mint Debreczen fővárosunk, mely szemünk fénye, hogy utczáinkat is vasutak hasogattják keresztül. Így osztán majd csak nagyvárosiaskodunk. Vannak is már ennek előjelei: piacunk trachit kövel burkolva, járdáink négy szegletes köveket kirakva egészen az indóházig, melyeket éjj lámpák világosítanak, tudniillik a város főterétől a vasutig. E sziklajárdákat ékesítik a tavaszszal melléjük ültetett olított akácok, melyek szépen kezdenek zöldelni. Hogy világváros kezdünk lenni, erős jele az is, hogy már fürdőintézetünk is van tavasz óta, hol élvezhető gőz, és kádas fürdő. E fürdő helyiség szép kis kert közepén épen az indóház közelében van, mint hallom vidéki városokból is jönnek fürdő látogatók. Kezdenek már ez is elég. Forróság, égető idő, bizony leforrasza meg gondolatait is az irogatónak, pedig ezek a lapszerkesztők csak megkövetelik a vidéki levelezőtől az irást. Nehogy megdorgáltassam, öreg utjaim közé szorítottam acéltollamat. Meltó e közlésre, meg- és elítélk az illető kormányozók. Ha anyag van, szellemnek is kell lenni, mert ez ad annak lelket, életet. Erről majd közelebbi levelemben, ha érdemes lesz a közlésre. K.H.L.

fol... lá... r o... tal... iká... k o... ik... tete... kik... meg... szar... adó... lajst... 15... lebb... ban... Vég... birt... mely... van... és... hivat... szak... sz. 4... elkö... kör... nyár... pavil... mük... desit... lom... a tis... rapid... nem... doza... fogja... söt... kör... ipar... dásat... ka... egy... a fő... tetejé... Szege... a hal... meny... volna... elgon... sóhajt... járt sz... dolg... löben... inti... ves... gesse... elrola... szóni... négyk... egy... pénzt... egy... almék... szől... ezt... hatom... csuful... pincez... ismét... szassal... meztet... bábake... gukat... hogy... a niszteri... és szeg... modván... jék be... 27-én... tartatik... 20 lóte... *... e st é... vendég... p á - bar... *... Eu... ma is... ján s... felől van... meleg... Ha... nyugotia... északkal... változott... tozó fell... és zivat... menydör... Kil... leten vál... itt-ott z... *... rágászat... csikozott... nica gra... sák van... számla... virágoka... *... irányadó... szer, biz... nem, e... egyetemi... szerész... l a b d... ményére

* Felhívás. A folyó 1887-ik évre a föld és ház adó alapján megállapított általános jövedelmi pótdóljajstrok a városban az adókövetők hivatalos helyiségében ezen évi augusztus hó 3-ikától 9-ik napjáig bezárólag s így 8 napki közszemlére az 1883. XLIV. t. cz. 16-ik §-a értelmében azon figyelemzetes mellett tétetnek ki, hogy a megszabott adó ellen azok, kik ily adóval szemben előző évben előzetesen beirattak, annak az adókönyveskébe beirásától számított 15 nap alatt, azok pedig, kik ily adóval szemben előzőleg is megírva voltak, a lajstromok közszemlére kitételétől számított 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz feltevéssel élhetnek, mely fellebbezések írásban a kir. adófelügyelőhöz nyújtandók be. — Vegül felhívhatunk mindazon egyének, kiknek birtokukban vadászatra használható vagy személyes biztonságot céljából tartott löfegyver van, hogy azokat az 1883. XXIII. t. cz. 14 és 15 §-ai értelmében a fentebb nevezett hivatalos helyiségben bejelenteni elne mulasztás, mert ellenkező esetben, a fent idézett t. cz. 43. §-a értelmében mint jövedéki kihágást elkövetők szigorúan fogják megbüntetettetni.

* Tán cz v i g a l o m. A deb. iparoskör vasárnap tartja meg népesnek ígérkező nyári táncvigalmát a nagyterdei Dobos-féle pavilonban Rácz Károly zenekarának közreműködésével. Tekintve azon közművelődési célt, melyet az iparoskör e táncvigalom rendezése alkalmából kitűzött, nevezetesen a tisztajöv. legnagyobb részben könyvtára gyarapítására fog fordítani, bizton reméljük, hogy nemcsak Deb. város közönsége hagyományos áldozatkészségét és jóakarát támogatását nem fogja e törekvő iparoskörtől sem megvonni, sőt tömeges megjelenésével lehetővé teszi a kör könyvtárának nagyobb mérvű gyarapodását s előmozdítja a komoly munkában kifáradt iparosok közművelődését és szellemi előhaladását.

* Agglegény felfogás. A „Bika” kávéházban mely megindulással olvasta egy túzólt az esti lapot, amely újságot, hogy a fővárosban egy túzólt leest az égő ház tetőjéről és halálos sérülést szenvedett. — Szegény, szerencsétlen ember — szánakozott a hallgatók közül egy agglegény. „De megmenyire — szolt az olvasó — másnap lett volna az esküvője.” — Az agglegény elgondolkozott s mintegy akaratlanul is így sóhajtott föl: „Bizonyosan meghalt azóta Jól járt szegény.”

* Gavallér pinczér. Kedélyes dolog esett meg tegnap délelőtt egyik vendég-lében. A törzsvendégek közül az egyik odaint magához a pinczért s felkéri, legyen szives levelét bedobni a postán. A pinczér készségesen veszi át a levelet, kalapot tesz fel és elrohlan. A mint visszatér, a vendég megköszöni a szivességet s szolgálata fejében egy négykrajcáros nyomot a pinczér markába. Ez egy ideig habozik, azután felvillan a szeme, a pénz elveszi és bemegy. Később visszajön — egy vergoniával a kezében, melyet az almélködő vendég elé tart. „Tessék — szolt komolyan — vegye szivesen ön is tölem ezt a kis ajándékot. Csak nem fogadhatom el egészen ingyen a négykrajcárt.” A csufol lefózott vendég elérte, mi rejlik a pinczér gavallériája alatt s megfogadta, hogy ismételt szolgálat után legalább is egy — huszszallal adja vissza a tréfát.

* Ki akar bábál lenni? Figyelmeztetnek mindazok, kik a nagyváradi m. kir. bábákepedzen az 1887/8 téli tanfolyamra magukat állami segély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz címzett, keresztlevelel érkező és szegényeségi bizonyítvánnyal ellátott folyamodványukat augusztus hó 20-ig hozzám küldjék be Kelt Nagyváradon, 1887. július hó 27-én. Dr. Konrád Márk, igazgató tanár.

* Lótenyésztési jutalmazás. Tartatik holnap a nagyterden, melyre eddigelé 20 lótenyésztő jelentkezett.

* Friss hurka és kolbász. Estély tartatik ma este Papp György ur vendéglőjében, a czegléd-utczai „Kis pipá”-ban.

* Időjárás. Európában: A nagy légnomás (765 — 767) ma is a kontinens nyugot-keleti közep táján s a kisebb légnomás (765) Olaszország felől van. Az idő többnyire száraz, nagyon meleg.

Hazánkban: Keleties, részben északnyugotias, gyenge szelek mellett, a hőség északkeleten kisebb lett, a légnomás keveset változott. Az idő részint derült, részint változó felhőzetű, nagyon meleg. Helyenkint esők és zivatarok, több helyeken pedig száraz menyörgések voltak.

Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Északnyugaton derűs, délkeleten változó időt várhatni, helyenkint esővel itt-ott zivatarral.

— Eladó virágok. Lúdy Kálmán úr virágászatában szép virító piros-fehér pirossal csikozott és sárga fiatal Gránátfák — (pu-nica granatum) valamint a legszebb fajú fucsák vannak eladók. Nagy-Csapó utcán 329. szám alatti Kardos házában. Ajánljuk a szép virágokat kedvelők közönség figyelmébe.

* Az orvosok véleménye egyedül irányadó arra nézve, hogy valamely gyógyszer, bizonyos betegségben hasznos-e vagy nem, e tekintetben bizvást aulunk számos egyetemi tanároknak Brandt R. győgy-szerész általánosan használt svájcz-i l a b a c s a i r ó l nyilvánított véleményére E labdacso az orvosok részéről

összhangzólag a legjobb elismerésben részesültek s tagadhatalanul ennek köszönhető roppant nagy elterjedésüket, a melylyel mint kellemes, biztos s ártalmatlan vértisztító s hashajtó szer méltán dicsekedhetnek. Egy doboz ára 70 kr. a gyógyszerárakban.

* Külső használatra. Tagfajdalmak csúszos és közsényes bajok, ugy mindenféle gyúladásoknál Moll valódi Ferencz pálinkájával zos eredménytel használtatik. Egy üveg ára 80 kr. Széküldés naponta utánvével a Mollcs. kir. udvari szállító gyógyszerész által Bécsben. Tuchlanban 9. A vidéken minden gyógyszerárban és fúszke kereskedésben ha ározottan Moll készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Házanság a külföld.

— Fojtogató örült. A tébolydák történetében is páratlan eset színhelye volt szerda éjjel a Rókuskerház megfigyelő osztálya. Egyik elmebeteg örjögenni kezdett s ez állapotában a vele egy szobában elhelyezett elmebeteg társát megtámadta s iszonyú küzdelem után megfojtotta.

Az áldozat Gerstner János 39 éves nős budai férzkereskedő, a ki a vízi városban az Albrecht-ut 25. sz. házában birt. üzlettel egyenlő lakott; a tettes pedig Beer Géza 28 éves topolyai (Bácsmegeye) vegy-s kereskedő. Mind a kettő új betege volt a megfigyelő osztálynak. Beert kedden hatóságí felügyelet mellett, mint közsényes elmebeteg szállították Topolyáról a fővárosba. Gerstnert pedig szerdán délután 2—3 óra közt vették fel a megfigyelő osztályra.

A két elmebeteg nagyon jól elfért egymás mellett. Még este a legjobb kedvvel tértek nyugalmra, éjjel azonban a fiatalabbikat hirtelen izgatottság majd dühöngés lepte meg s miután a szobában nem volt más a mit izzé-porrá zuzhatott volna, roppant erővel megragadta földön fekvő társát s a falhoz vágta. Mikor pedig látta, hogy az még mindig el, vasmarokkal torkon ragadta s addig fojtogatta, míg a szerencsétlen kiszévedett. A szomszédos betegek, valamint az apólok semmi gyanus zajt nem hallottak.

— Rövid hírek. Madarász Vilmos, az ismert földosztó agitátor, a ki az Alföldön annak idején majdnem lázadást támasztott, Budapestben az egyik kórházban meghalt. — Váradia temesmegyei községben egy asszonyt fényes nappal gyilkoltak meg és raboltak ki. — Dunavacsén állítólag új szőlőpusztító rovarot fódöztek fel, a mely már eddig is óriási pusztításokat okozott. — A Kincsem-főnyeremény ügyét, amely vitássa vált, a rendőrség nem intézi el s a feleket a polgári per útjára utasítja. — Budapestben egy fiatal túzólt oly szerencsétlenül esett le az égő ház tetőjéről, hogy elvezénylesen megseült. — A nemzetiszínházban két régi darabot újították föl: Lady Tartuffe-öt és Delilát. A főszerepeket ezekben Helvey Laura játssa. — Torádán új román bankot alapítottak, amely már meg is kezdette működését. — Horvátországban nagy vihar dult; a jégeső tetemes kárt okozott a villám több embert sujtott agyon. — A budai Mátyás templom építése örvendetesen halad előre; lebontásá alkalmával több érdekes régiséget találtak. — Szegeden egy épület átalakításának munkálatai alkalmával bolthajtásos kriptára akadtak, amelyben sok ember-csont találtak. — A galicziai paraszt mozgalom mindegyre terjed; legújabból Wolcinszky lovagot, egy uradalom tulajdonosát löttek agyon, a védek katonaság árasztja el. — Az 1864-ki dánháború történetét a német vezérkar bevezette s a mű már megjelent a könyvtárcsón. — Krupp fához a német császár és császárné is intézet résztvevő levelet, az ügykormány halála alkalmából. — Hein Rudolf tanár és akadémia festő fiatal, szép neje, éppen születése napján, öngyilkosságot követett el; tetének okát nem is gyanítják. — Kréta szigetén a zavarogás véget ért s teljes csönd uralkodik, a mely azonban még aggodalomra ad okot. — Munkács Mihály, a ki több hetet fürdőn töltött, colpachi birtokára vonult vissza, a hol újult erővel fogott a munkához. — Az örült Thyra hercegnő állapotába némi javulás állott be. — Münchenben eddig nyolczvan szoczialistát fogtak bűnpörbe titkos szövetkezés miatt; e pörök azonban nem hatottak íjlesztőleg a szoczialistákra — A z a m e r i k a i V a n d e r B i l t, a milliomosok királya Európába jött, hogy tőkéjének egy részét itt helyezze el. — P r i x E r n ő szászország igazgató tanár a Parscy csúcsról lezuhant s szörnyet halt; esése alkalmával majdnem magával rántotta társait. — A n a p o l y i M i c c i a f e l e üzletben a segédék közös egyetértéssel fél millió lírát sikkasztottak el; a sikkasztók közül kettő öngyilkossági kísérletet követett el. — B i s m a r c k herceg Augustus 1-én el hagyja Varziót, honnan Kissingenbe megy; politikai körökben azt beszélik, hogy aug. 10 és 13 között K á l n o k y r ó f i s o d a fog érkezni. — S c h m o l l e r tanár, a hires berlini nemzetgazdász nem fogadta el a bécsi egyetemi tanárszékbe való meghívást. — O l a s z o r s z á g b a n a forráság óriási s Catániában a kolera egyre terjed; július első felében 383-an haltak meg kolerában. — A P a n a m a g ő z h a j ó A f r i k a nyugoti partjain hajótorést szenvedett; az utasok közül sokan a tengerben léték halukat, a hajó kapitányával együtt. — A p á r i s i v i g o p e r a számára a francia kamara 500 ezer frankot szavazott meg, hogy helyisége hol lesz; még nem tudni.

Muzsák.

— Petőfi síremléke. A segesvári Petőfi emlék egylet végrehajtó bizottsága meglepő hangú felhívást bocsátott ki, melyben a hazafias közönséget a Petőfi síremlék javára való adakozásra szólítja fel. E czélra ugyanis eddigelé csak 4000 frt gyűlt meg be, ez pedig sokkal csekélyebb összeg semhogy annak felhasználásával a nagy költőhöz méltó emlékmű létesíthető volna. Az áldozatkész közönség hazafias felbuzdulásától függ, hogy a megkívánt összeg mielőbb együtt legyen s a szép terv valóításához kezdhesse.

— A b p e s t i n e m z e t i s z i n h á z felszázados jubileuma. A nemzeti színház 50 éves fennállásának ünnepét szept. hó 28. és 29-én fogja megülni. Az ünnep programja a következő: 1. Nyitány, ez alkalomra írta és személyesen vezényli Erkel Ferencz. 2. Ünnepi prólog. Jókaitól, a melyben a nemzeti színház összes személyzete, továbbá, folkéresre, esetleg a m. kir. opera és népszínház személyzete is részt vesz. 3. Árpád ébredése, Vörösmartytól, a melylyel a pesti magyar színházat 1837-dik év aug. 22-dik napján megnyitották. 4. A költő ébredése, Csiky Gergelytől.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terménytőzsde július 26.) Buza júniusra 7.72—7.74 Buza őszre 7.16—7.18 frt. — Tengeri május-júniusra 5.67—5.69 frt. Tengeri július—augusztusra 5.60—5.62 frton. — Zab őszre 5.63—5.65 frton. — Káposztarepce aug.—septemberre 11⁵/₈—11⁶/₈ frton.

— Sertésvásár. A kőbányai sertéske-resk-carnok távirata. — Július 28. Az üzlet változatlan. — Magyar urasági öreg nehéz — frt. magy. uras. fiatal nehéz 46.—46.50 frt. magy. uras. fiatal közép 46.50—47.— frt. magy. uras. fiatal könnyű 47.—47.50 frt. magy. uras. szedett nehéz — frt. magy. szedett közép 46.50—47.— frt. magy. szedett könnyű 45.50—46.— frt. romániai bakonyi átmeneti nehéz — frt. rom. bakonyi átmeneti közép — frt. romániai bakonyi átmeneti könnyű — frt. rom. átmeneti eredeti közép — frt. szerb. átmeneti nehéz 45—46.— frt. szerb. átmeneti közép 45.—46.— frt. szerb. átmeneti könnyű 45.—46.— frt. hízó vasatról mázsálva — frt. hízó 1 éves élőszuliban — frt. hízó 2 éves élőszuliban (makkos) — frt. frt. öreg makkos sertés élőszuliban, 46% levonás-a — frt. Az árak hízalatt sertéseknél páronként 45 kgl. 1% levonással métermázsánként értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban v.m. fejében megterítetik.

Sertéslétszám. — Készlet július 26-án 101,531 db. — július 27-én felhajtott 802 drb. elszállított 931. — maradt készletben július 28-án 101,402 drb. sertés.

Törvénysek.

— Előterjesztések. Érdekes becsületsértési pört fog tárgyalni a törvénykezési szándék után a fővárosi IV. X. kir. járásbírósg L. borkereskedő leendő vejének, a ki hivatalnok a magyar nyugati vasutnál, hozományul 4000 frtot ígért. Az esküvő előtt való héten egy közjegyző előtt megkötötték a házassági szerződést s ez alkalommal L. ur a 4000 forintot leendő vejének átadta. — A közjegyzői irodából kijövet, a vőlegény azzal a megjegyzéssel adta vissza L. urnak az ezreket, hogy azokat majd csak a lakodalom napján adja át neki. — A mult hó végén, az esküvő napján, L. ur egy levelborítékba zárt valamit adott át a vőlegénynek mondván, hogy abban van a hozomány. — Az óvatos vőlegény felbontotta a borítékot s csak két ezret talált benne. Persze nyomban meginterpellálta e miatt apósát, a ki azt felelte, hogy a kelengye sokba került nem adhatja meg az ígért 400 frtot. A vőlegény, a ki mellesleg nem szerette menyasszonyát, már-már megugyogató tudomásul vette ezt a feleletet, midőn a háttérben feltűnt az anyós sötét alakja s a bekés megoldás alatt lévő ügynek tragikus fordulatot adott. Addig-addig gyötörte szemrehányásával a vőlegényt, míg ennek végképp kifogyott a türelme s elkeseredésében szörnyű dologra tánta el magát. O d a l e p e t t ugyanis az asztalhoz, melyen égő gyertya állott s elhamvasztotta a két darab ezrest. Háromszor is neki esett az anyós, hogy a drága autodafét megakadályozza, de a vőlegény mindannyiszor gyengéden félretolta. Egy ilyen gyengéd félretolás alkalmával az anyós felbukott s elterült a padozaton. — A vőlegény ekkor karon fogta menyasszonyát s vitte egyenesen a templomba, hol hozomány nélkül is örök hárséget esküdött neki. — Az anyóst ez nem engedte ki, hanem ügyvédet fogadott s becsületsértésért beprólte vejét.

Apró cseprő.

A Görgey Arthur foglya. A kápolnai csata előtt, midőn a német sereg Aszódon keresztül vonult, egy német tiszt elmondta a magyar házi gazdája előtt a felelti sejtelmét, hogy a magyarokat nem fogják legyőzhetni. A csata után ugyanazon gazdájához hozták vissza a tisztet sebesülten lába el volt löve, itt előbbi nyilatkozatai következtében szives pártfogásra talált a beteg, s midőn Gör-

gey ujjában arra járt, egy nála látogatónan levő vasas tisztet éppen ott fogtak el de a beteget érintetlen hagyták.

Ezt a foglyot tisztet aztán Görgeyhez vitték, kitől aggódva kérde, hogy mi lesz már ő belőle?

— Hát az lesz belőled, hogy ezentul ve lünk ebédelsz, velünk jársz, ha pedig csata lesz, hátul maradsz a szekerekkel, megígéred, hogy nem fogsz megszökni?

A tiszt azt hitte, hogy álmodik.

Egyszer Görgei foglyait akarta kicsérélni s e végett éppen az említett tisztet küldte át Schlick tábornokhoz.

— Te pedig visszajösz! mondta a fogolynak.

Az elment, elvégezte Schlicknél a rabizottakat s azzal azt mondta neki, hogy már most ő vissza megy, mert Görgeynek foglya.

— Az természetes! felelt Schlick tábornok s visszaeresztette a tisztet.

Görgeynél a legutolsó huszár is emberileg bánt a foglyokkal, biztatta őket, itatta kálcacsából s ha valaki bántani akarta, nem engedte; ez már fogoly, ugymond, ha ellenséget akarsz agyonverni, eredy a csatába, ott van elég, keress magadnak.

— A h a g y m a, mint orvososság. A h a g y m a igen kitűnő és hathatós szer a hokhurut ellen Végy 500 gram. hámozott egész hagymát, vagdald be több helyen, tedd egy liter vízbe, melybe 80 gram. mézet, 400 gram. méhfűcukrot vegyítettél és hadd 3—4 óra hosszáig lassan főni. Ha jól kihűlt, finom szitán szűrd át, a h a g y m a levét tölsd palackba és dugaszold be jól. Ha szákséged van reá, hurutod szerint végy be 4—5 evőkanálnyit langyosan.

Satyrikus. „Mennyit hazudnakössze az emberek! Mindig azt hallom, hogy csak a gazdagok látogathatják az operát, és a mint a multkor én is ott voltam, a páholyokban csupa meztelen karokat láttam!”

— Kitűnő szörnevelő szer készíthető lovak számára 4 gramm körösbogár fesztény, 4 gramm geruvian-balzsam és 30 gramm szirupból. Ha ezen keöncsessel a szórtelen helyek naponként bekenetnek, a szőr ezeken rövid idő alatt kinő.

Zajos mulatság. Nagy társaság indult el a svájci havasok köze. Csupa asszonyok voltak, egyetlen férfit.

Egy vizesés közelében — a kalauz oda fordul a társaság férfi-tagjához s a csacsozó asszonyseregbe mutatva — ezeket mondja:

— Majd ha a hölgyek felhagynak a beszelgetéssel, uraságot teljes gyönyörűségben fogja élvezhetni a vizesés hatalmas moráját!

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre.

Értesítés.

A debreczeni tisztviselő egylet tisztelt tagjaihoz!

Van szerencsem tudomásokra hozni, miszerint fent nevezett egylet tekintetes választmánya engem az egyleti tag urak részére való czípő-áruk szállításával megbizott; — lebélyegzett minták szerint azok árait meghatározotuk, ígérem a tek. egyleti tag uraknak, hogy ugy férfi, mint női-áru gyermek-czipő-áru készítményeimmel, valamint

gyors javító intézetemmel teljes megelégedésüket igyekszem kiérdemelni.

Kelt Debreczenben, 1887. jul. hó. Kiváló tisztjelel FALK OTTÓ. Az arany-cizmához.

Uradalom-vétel.

Egy nemesi birtok méltányos áron megvételre kerestetik.

E birtoknak jól berendezve és jó állapotban tartottnak kell lennie. Ajánlatokat egyenesen a tulajdonostól Bécsbe kérek intézteni a következő cím alatt: Elisabeth-strasse, 2. Thausing E. Eduard, meghatalmazott jószágigazgató.

Eladó tanyabirtok.

A Köselyszegen mintegy 18 nyilas szántóföld szabadkézből eladó. — A feltételek alólírott ügyvéd irodájában megtekinthetők.

Szabó Antal ügyvéd.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

Csak valódi, ha minden dobozon a gyárjegy egy sas és MOLL A. sokszorosító cég nyomata látható.

Ezen porok gyors gyógyhatása makacs gyomor- és bélbetegségek, emésztési nehézségek, altastbajok, gyomorgörres, dugulás, májbuji, vértelenség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségek ellen évtizedek óta folytonosan növekedő elismerésben részesül. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak Magyarország minden nevezetesebb gyógyszer-üzében. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Naponta szétküldés utánvétel mellett 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Köszönőirat MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál fogva az ön Moll-féle Seidlitz-porai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra s kívánok érte szívélyes „Isten fizesse meg”-et; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel
Steinko Ján. F. lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb bedörzsölő szer
köszvény, csusz
és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli. Köszvény, csusz, mindennemű testszagot és bűnülést; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásaánál. Belsőleg vízzel vegyítve rögtön roszulát, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és ásványaru kereskedésében. Csak Moll-féle készítmény kérendő.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Eli s m e r s MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll féle francia borszesz és só a vidékemen hihetetlenül működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberi og se jégére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Kristóf Ferencz-
féle
padozat fény máz,
szagtalan és hamar száradó.
Igen könnyen kezelhető s bárki álta könnyen alkalmazható a padozat fényezésére. Kapható különböző színekben, valamint szín nélkül is csupán fényezésre. Minták és használati utasítások Kristóf Ferencz raktárában Berlin és Prágában, ezen padozat fénymáz feltalálójánál s egyedüli gyártójánál. Raktár Debreczenben Ganovszky Lajos kereskedésében.

Köszén-kátrányt legjobb minőségben zsindey és deszkatetők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszer hosszabb, továbbá csulapok, melyek a földbe ásatnak, kerítések s gazdasági eszközök befestésére, hordókban 50 és 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu COAKSOT (pirszén, kovácsok és lakatosok részére, ajánlja jutányos árak mellett a légszeszgyár igazgatósága Debreczenben.

A LEGJOBB ALKALOM!

Női- és férfi-, leány- és gyermek-czipő-árúk legolcsóbbani beszerezhetésére.

Köztudomásra hozom, hogy helyben, főpiacz, a BIEDERMANN-PALOTÁBAN május óta fennállott czipő-üzlettel felhagytam és az abban levő egész czipő-árú-raktárt fő üzletembe,

piacz-utca, a városház épületébe helyeztem át.

Az arany csizmához.

Ez által azon helyzetbe jutottam, hogy az előre haladt idény daczára is raktáramat csökkenthessem, áruimat oly olcsó áron bocsátom a vevő közönség rendelkezésére, amintőket még Debreczenben nem ósmertek.

A n é. közönség további szives pártfogását kéri
kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ,
főpiacz, a városháza épületében

Megrendelések mérték után, ugyszinte javítások gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Margitszigeti gyógy-fürdő.

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg ártézi forrás, porcellán-, márvány-, kád- és köfűrdők zuhanykészlékekkel, nagyszerű kert, 300 teljes kényelemmel berendezett szoba, társalgási terem, külső és belső fürdő, telefon, távirat összeköttetéssel, naponta zené.

Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredményre használtatott:

Köszvény, az izületek, izmok, csontbántalmak, ideghüvely, idült csusz. A csusz, köszvény, erómihi behatások typhus után fellépő hűdés, zsibák, csontbántalmak, csontszűt, izületi bajokat és külsértéseket követő elváltozások. Fájdalmas hegek, merevség, hűdés, bőrbántalmak, vizeleti nehézségek, méh- és hüvelybántalmak. Még arra is figyelmztetjük a t. cz. közönséget, hogy a szigeten villamos fürdők dr. Barda legújabb rendszere szerint rendezettek be, melyek a köszvényes, c-üzos és ideges bántalmak, valamint a hűdés és az iechiásnál a fürdészetben igen hathatos segéd gyógyeszközt képez. A hévíz belsőleg eredményre használtatott: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál. A szigeten van gyógyszerár, ellátva mindennemű ásványvízzel. Rendelő orvos: dr. Verzár.

Bérleteknél: egy a fürdő, mint a menetjegyek együttes; váltásánál árleengedés.

A szigeten lakó fürdővendégek a fürdő használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek. A fővárossal óránkint kétszer közeledés.

A fürdő-idény tartama május 1-től okt. elejéig.

Augusztus 20 átol kezdve a lakások rendes áraiból 20% engedély.

A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőségi irodában.

Budapest. A margitszigeti felügyelőség.

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;
elvéallal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,
ét- bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és szinnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közzéteszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.